

**Treći okrugli sto:
"Svetski samit o informacionom društvu i rodna
ravnopravnost"
Beograd, 06. septembar 2005.**

Internet Governance and Gender

Upravljanje Internetom i rodna
ravnopravnost

Milica Turnić, ICVA/CIS Beograd

- International Council of Voluntary Agencies/Centre for International Support, Beograd, Kneza Miloša 55, icva@yubc.net & cis@yubc.net, + 381 11 3065-089, 3629-089
  - U Srbiji (Beograd) od 1998. godine
  - ICVA/CIS funkcioniše kao 1) trening i resurs centar i 2) Sekretarijat Saveta medj. NVO koje sprovode programe u Srbiji.
2. DiploFondacija (Ženeva, Beograd, Malta)
www.diplomacy.edu - jednogodišnji spec. kurs "Upravljanje Internetom", PrepCom 2 - Ženeva Februar 2005, WSIS II Tunis 2005, mikro portal na web-sajtu DiploFondacije "Evropska unija - politika jednakosti i nediskriminacije"
<http://textus.diplomacy.edu/portals/IG0411/EUEqualityAndNonDiscriminationPolicy/oview.asp>

Sadržaj prezentacije:

- Radna grupe o Upravljanju Internetom (WGIG – Working Group on Internet Governance) - način formiranja, članstvo, tok aktivnosti, rezultati rada, rodni aspekt.
- Bosijev izveštaj
- Rodni aspekt upravljanja Internetom - šta znači Internet tj. IKT za žene

Upravljanje Internetom

Definicija "Internet" i "Governance"

- Različite perspektive/aspekti: pesma o 6 slepih ljudi i slonu ... (programeri/ke, tehnički eksperti/kinje, pobornici ljudskih prava, diplomate, političari/ke, advokati/ice)
- Lingvističke razlike: upravljanje, javna uprava, država/vlada vs. građansko društvo i privatni sektor

WSIS Ženeva - 2003

Mandat:

- WSIS Deklaracija principa (Član 50)
- WSIS Akcioni plan (Član 13/b)

Zahteva od Generalnog sekretara UN da uspostavi Radnu grupu za upravljanje internetom (UI) sa zadacima (1-4) da:

1. Razvije radnu definiciju UI;
2. Identifikuje oblasti politike ("public policy issues") od važnosti za UI;
3. Razvije zajedničko razumevanje uloga i odgovornosti vlada, postojećih MO i drugih foruma, kao i privatnog sektora i građanskog društva i to i razvijenih zemalja i zemalja u razvoju;
4. Pripremi Izveštaj o rezultatima svojih aktivnosti koji će biti prezentovan za razmatranje i preduzimanje odgovarajućih koraka u Drugoj fazi WSIS-a (Tunis 2005).

Uspostavljanje i imenovanje RGUI:

- 21-Sep-04: Otvorene konsultacije o uspostavljanju RGUI, njenoj strukturi, metodama rada i zadacima
- 11-Nov-04: Imenovanje predsedavajućeg i članova RGUI
- Sastav članstva: 39 + predsedavajući = 40
- Sastav po polu: 7/40 (ž/m)

Tok aktivnosti RGUI

<i>Datum</i>	<i>Aktivnost</i>
■ 23-25 Nov 2004	PRVI sastanak RGUI & otvorene konsultacije
■ Dec 2004- Jan 2005	Online konsultacije
■ 14-18 Feb 2005	DRUGI sastanak RGUI
■ 15-16 February 2005	Otvorene konsultacije sa vladama zemalja i drugim "deoničarima"
■ 24-Feb-05	Prezentacija preliminarog izveštaja PrepCom-2
■ Mar-05	Online konsultacije
■ 18-Apr-05	Otvorene konsultacije sa vladama zemalja i drugim "deoničarima"
■ 19-20 Apr 2005	TREĆI sastanak RGUI
■ May-05	Online konsultacije
■ 14-Jun-05	Otvorene konsultacije sa vladama zemalja i drugim "deoničarima"
■ 15-17 Jun 2005	ČETVRTI sastanak RGUI (final. Izveštaja)
■ 1-Jul-05	Podnošenje Izveštaja Generalnom sekretaru UN
■ 18-Jul-05	<i>Prezentacija Izveštaja svim deoničarima</i>
■ 19-Jul-05	Radionica o Upravljanju internetom na nac. nivou
■ 24-25 June 2005,	Seoul-Gyeonggi Declaration on Equal Participation of Women in the IS:

Bosijev Izveštaj:

Sastoji se od 5 delova:

(25 str - 85 pasusa, 19 + 2 aneksa):

- Uvod
- Definicija UI
- Oblasti javne politike od interesa za UI
- Spisak odgovornosti i dužnosti svakog od "deoničara"
- Predloga akcije
- Dva Aneksa

"Background Report", (78 str) –

<http://www.wgig.org/docs/Background-Report.htm>

I. Definicija UI

Definicija UI:

- adekvatna, opšta, opisna, precizna, i orijentisana na PROCES !
- *"Upravljanje Internetom je, od strane vlada/država, privatnog sektora i građanskog društva, razvoj i primena zajedničkih principa, normi, pravila, procedura za donošenje odluka i programa koji oblikuju razvoj i korišćenje Interneta"*

II. Oblasti javne politike od važnosti za upravljanje Internetom

- 1. Infrastruktura i upravljanje resursima Interneta (tehnički standardi, nove tehnologije, višejezičnost)
- 2. Korišćenje Interneta: "Spam", bezbednost, "Cyber-crime"...
- 3. "Veće" tj. značajnije oblasti: međunarodna trgovina i zaštita intelektualne svojine
- 4. "Razvojni" aspekti Interneta sa naglaskom na izgradnju kapaciteta zemalja u razvoju

III. Uloge:

- Vlade – 15 uloga
  - Privatni sektor – 8 uloga
  - Građansko društvo – 14 uloga
-
- Visoko školstvo (“Academia”)
  - Tehnički stručnjaci/stučnjakinje
  - Međunarodne vladine i nevladine organizacije, forumi

IV. Predlog za delovanje/akciju

Uloga mehanizama za Upravljanje Internetom (grupisani u 4 oblasti)

1. Forum - u kome osnovni princip treba da bude **ravnomerana zastupljenost i žena i muškaraca - Par. 43.**
2. Globalna javna politika i nadzor/uvid
3. Koordinacija između institucija
4. Koordinacija na regionalnom, podregionalnom i nacionalnom nivou

Osnovne osobine, uskladu sa WSIS principima (transparentnost, multilateralnost, odgovornost, koordinacija)

- Datu su četiri modela upravljanja Internetom, ali ...
- Izveštaj daje zaključak da ni jedan od 4 modela ne može biti primenjen. Dogovoreno je da se uspostavi Forum za upravljanje Internetom kao mesto za dijalog i diskusiju a ne za odlučivanje.

Ključne reči u Izveštaju

- Transparentnost
- Otvorenost
- Učešće svih deoničara: vlada, privatnog sektora i građanskog društva
- Koordinacija

Informaciono-komunikacione tehnologije (IKT) i rod (eng. ICTs)

- “....veoma je teško povući jasnu razliku između tehničkog aspekta i aspekta javne politike upravljanja Internetom. ***Nema neutralne tehnologije*** – svako tehničko rešenje promoviše određeni interes, **osnažuje određenu grupu** i u određenom stepenu utiče na društveni, politički i ekonomski život “

(Jovan Kurbalija & Eduard Gelbstein: “Internet Governance”, <http://diplomacy.edu/ISL/IG/default.htm>)

- Nacionalna ICT strategija

Osnovni principi za učešće žena u Informativnom društvu i Upravljanju Internetom:

1. Pekinška deklaracija i platforma za akciju – obaveza vlada da inkorporira sličnosti i razlike i analizira svoje politike sa aspekta uticaja na žene i muškarce
2. Konvencija o eliminaciji svih oblika diskriminacije žena
3. Deklaracija principa i Akcioni Plan Svetskog samita o informativnom društvu

Deklaracija principa Svetskog samita o informacionom društvu (WSIS)

- InfoKomun Tehnologije - predstavljaju ogromne **mogućnosti** za žene.
- Žene treba da budu **ključni akteri i integralni deo** Informacionog društva
- IK društvo može da obezbedi **puno učešće** žena u svim sferama društva i u procesima **donošenja odluka**
- Rodna perspektiva se mora **inkorporirati** ("mainstreaming") u politiku IK društva.

Mogućnosti...

E-Obrazovanje:

- Obuka za korišćenje kompjutera, Interneta i drugih IKT
- Učenje na daljinu – “distant i “e-learning”
- Stručno usavršavanje - ostati u struci posle dobijanja deteta
- Studirati i Diplomirati na tzv. “muškim” Tehničkim fakultetima
- Međusobno povezivanje sa ženama iz drugih zemalja u regionu, jačanje ženskog pokreta
- Ženska ljudska prava – reproduktivna prava, informaciona i komunikaciona prava
- Kreiranje sadržaja na maternjem jeziku – prema potrebama lokalne zajednice

E-ekonomija:

- Zapošljavanje uopšte, strategija za smanjenje siromaštva (nepismenost i e-nepismenost)
- Zapošljavanje žena u tehničkim strukama: (tehnička rešenja, kreiranje i dizajniranje softvera, popravka kompjutera, web dizajn itd)
- Osnivanje malih i srednjih preduzeća MSP, on-line usluga/preduzeća recimo za prevođenje, rad od kuće
- ...Plaćanje preko interneta – potrošači

E-zdravstvo:

- Web kamera – pregledi, saveti, informacije, SOS linije za pomoć, zakazivanje pregleda
- Reproduktivna prava žena

E-uprava:

- Demokracija - poboljšanje transparentnosti, čuti isto ili drugačije mišljenje, glasati, reći šta mislimo, sloboda izražavanja, kreativnost.
- Učešće u odlučivanju...50%-50% - Koliko žena može/treba da učestvuje u izradi Nacionalne strategije IKD jedne zemlje?
- Koliko su činovnici/činovnice u državnoj administraciji svesni potreba žena i ženskih ljudskih prava
- Koliko "ženskih" organizacija/žena/lokalnih odbora za rodnu ravnopravnost u lokalnoj upravi učestvuje u kreiranju javne politike, ili npr. web-sajta jedne opštine?
- Učestovati u procesu oblikovanja i dizajniranja neke oblasti javne politike bez dodatnih troškova putovanja, odlaska-dolaska

Pretnje...

Kriminal – cyber criminal

- Trgovina ljudima, ženama i decom
- Pornografija
- Sex industrija
- “Chat” ili “e-mail” Harassment
- Nasilje protiv žena
i
- Povećanje “digitalnog jaza”

Pitanja:

- Kako države, privatni sektor i NVO mogu da **promovišu prisustvo žena u mehanizmima** za Upravljanje Internetom?
- Koje su to strukture/tela/institucije ili radne grupe koje treba da se uspostave na nacionalnom nivou a koje će promovisati jednakost žena i muškaraca u pitanjima koja se tiču upravljanja Internetom?

Hvala na pažnji!
End

